

ESIC Nieuwsbrief

Europees Studie- en Informatiecentrum v.z.w.

ESIC is lid van de Europese Beweging-België en UEF-België

ESIC Nieuwsbrief verschijnt met de steun van de Provincie Antwerpen

In dit nummer

<i>Politieke Unie</i>	4
<i>Extern beleid</i>	7
<i>Interne markt</i>	8
<i>Milieu</i>	10
<i>Energiebeleid</i>	11
<i>Kredietcrisis</i>	12
<i>Groei en werk</i>	16
<i>Justitie en binnenlandse zaken</i>	17

**HERNIEUW
uw
ABONNEMENT**

Met steun van

✕ *Opinie* ✕

Het laatste kwartaal was relatief rustig, ware het niet dat Spanje en Italië zwaar 'besmet' werden. Die rust is relatief want om de haverklap raakten de financiële markten in paniek. De Griekse verkiezingsresultaten veroorzaakten verbijstering, hoewel het daarna kalmer werd. Althans voorlopig.

Achter de schermen werkt de raadsvoorzitter, Herman Van Rompuy, het laatste jaar in stilte verder. Zijn marsorde is niet bekend. Hij weet het ongetwijfeld wel. Zo nu en dan kwamen er voorstellen, die met kleine stappen vooruitgang boekten. Het is als op eieren lopen. Méér dan twintig topconferenties in iets meer dan twee jaar is niet niets en bewijst maar hoe diep de te overbruggen kloof is. Van Rompuy hamert er terecht op dat hervormingen tijd vragen.

Niet te snel gaan om toch maar iedereen aan boord te houden, denkt Van Rompuy. Die hoop bleek voorbarig toen het Verenigd Koninkrijk en Tsjechië weigerden om mee in het begrotingsverdrag te stappen. Toch werden reeds reuzenschreden gezet in de richting van een coherenter budgettair, financieel en economisch beleid voor Europa.

Deze vooruitgang werd op een merkwaardige manier gerealiseerd. Deels binnen en deels buiten het Europese verdragsrecht. Deels mits een kleine verdragsaanpassing, deels met gewone beslissingen. Deels in het kader van de 27 lidstaten, deels alleen voor de

Abonnement:
Jaarabonnement

PER e-mail
7.50 euro/4 nummers

Bankrekening: 220-0316957-94

PAPIERVERSIE
10 euro/4 nummers
Enkel voor bibliotheken en instellingen

eurozone. Het eindresultaat dreigt een complex geheel te worden, met vele losse eindjes, die door de financiële markten in de wereld kunnen worden afgebrand. Die maatregelen hebben de rust tot hiertoe enkel voor korte periodes kunnen herstellen op die markten.

François Hollande werd de nieuwe president van Frankrijk. Onmiddellijk werd de eis om een groeipact af te spreken op de politieke agenda gezet, ter aanvulling van de 'op Duitse leest geschoeide maatregelen' (lees strenge discipline). Blaast er een nieuwe wind over Europa? Het idee van een Europees groeipact is niet nieuw. Een voorafgaande minitop van de vier grootste economieën (D, F, I en E, behalve het VK) heeft daar de marsrichting van vastgelegd. Het werd een pakket van 130 miljard euro waarvan de helft bestaat uit nieuwe fondsen via de Europese Centrale Bank en de Europese Investeringsbank en de andere helft bestaat uit niet bestede kredietlijnen van de structuurfondsen. Een druppel op een hete plaat? De schijn werd althans gered. Een Europese relance voor morgen is zeer onwaarschijnlijk.

De daarop volgende vergadering onder de eurolanden alleen was van een heel ander kaliber. Vooreerst moesten er de in moeilijkheden verkerende banken in Spanje en Italië worden geholpen. Dat werden zij, hoewel de implementatie enkel voor het najaar is. Die hulp staat tegenover méér direct Europees toezicht op de geholpen banken. Dat akkoord mag een embryonale bankenunie worden genoemd. Op korte termijn (?) komen er ook maatregelen om de exploderende Spaanse en Italiaanse rentes in te dijken. Op papier lijkt er een balans gevonden tussen solidariteit en discipline. Deze maatregelen zijn stappen in de goede richting. Maar de vraag blijft: zullen die maatregelen volstaan? Zullen ze de uitlaande brand tijdig kunnen bedwingen? Uiteraard niet.

Toch, en dat is nieuw, wordt er publiek gesproken over een groot masterplan dat in oktober 2012 zal worden bekend gemaakt. Het masterplan wordt nu voorafgegaan door een tekst die zeer duidelijk is in de analyse van de oorzaken, maar zeer vaag is over de in uitzicht gestelde oplossingen. Het initiatief wordt gedragen door vier voorzitters, namelijk van de Europese Raad, de Europese Commissie, de eurogroep en de Europese Centrale Bank (en geniet de steun van de voorzitter van de Duitse Centrale Bank). Dat is een handige zet, want niemand kan die vage bewoording verwerpen. In oktober 2012 komt er een zeer concreet plan.

Het masterplan van Herman van Rompuy kan een historische stap worden waar zeer ingrijpende maatregelen in zeer diverse domeinen aan bod zullen komen. Buiten de economische, financiële en budgettaire gevolgen kunnen de politieke gevolgen van een mogelijk akkoord zeer verstrekkend zijn. Zover zijn wij nog niet, maar het plan staat op de politieke agenda van de eurozone, en dat is al een hele stap op zich.

Politiek realisme zal dit ambitieuze pakket wellicht doen opsplitsen in stukken die kunnen worden verteerd door aarzelende eurolanden. Hoeveel uitstel kunnen noodzakelijke maatregelen nog krijgen, wetende dat een afkeurende houding van de financiële markten een nieuwe en nog heviger storm kan veroorzaken in 2012?

Hier geldt het gezegde: beter laat dan nooit. Voorop staat het herstellen van het vertrouwen in de financiële markten en onder mekaar in de eurozone en eventueel binnen de 27-lidstaten. Drie vaststellingen lijken gerechtvaardigd. Eerst: sedert juli 2011 kunnen we (misschien) spreken van een kantelpunt, toen er een versnelling in de besluitvorming startte. Ten tweede: als er politieke vooruitgang zal worden geboekt dan zal deze zich vooral in de eurogroep voordoen. Bepaalde eurolanden winnen voor diepgaande hervormingen zal maar stapvoets plaatsvinden. Ten derde: het tweesporenbeleid wordt resoluut verdergezet. De vraag mag worden gesteld of beide sporen later nog kunnen samenvloeien, om samen te evolueren?

Het Europese credo, samen uit samen thuis, is heden al veel minder vanzelfsprekend dan een

jaar geleden (o.m. door de houding van het VK). Daarom moet er politieke vooruitgang worden geboekt waar mogelijk. Vooruitgang mag niet onmogelijk worden gemaakt door één of meerdere lidstaten.

Zware economische onweerswolken hangen boven Europa. Onheilsprofeten voorspellen in 2012 een annus horribilis. Toegegeven, de economische groei blijft onrustbarend laag in de noordelijke landen van de EU en die groei kan elke richting op. Het invoeren van een gecoördineerd economisch bestuur voor Europa is dus geen luxe, maar is een noodzaak geworden. De zuidelijke lidstaten in de periferie zullen nog jaren nodig hebben om te herstellen. Zal hun bevolking dat blijven aanvaarden? Is er een alternatief?

Zeer interessante, maar risicovolle, tijden dienen zich aan. Een gereserveerd optimisme is op zijn plaats als het masterplan, die naam waardig, mag ontplooid worden van de regeringsleiders. Zekerheid op succes is er geenszins. De weg is nog vol hindernissen bezaaid.

E-mail: Belangrijk bericht

Sinds april 2012 is het e-mailadres **van ESIC** veranderd in:

esic@telenet.be

EuropaDebat

Europees Studie- en Informatiecentrum

[Home](#)

[EuropaActua](#)

[EuropaInfo](#)

[EuropaDebat](#)

[Links](#)

[ESIC](#)

Vermeldenswaard is de invulling van de sectie **EuropaDebat**, die naast EuropaInfo, een plaats wordt waar zeer veel vragen worden gesteld. Er zijn zo veel onbeantwoorde vragen over Europa. Deze website wil bescheiden bijdragen tot een noodzakelijke bewustwording.

De website EuropaDebat wil de visie van het **Europees federalisme** ruimer bekend maken in Vlaanderen.

Politieke Unie

Een masterplan voor Europa

De Europese leiders gaven een maand geleden aan Europees president (voorzitter van de Europese Raad is de juiste naam, nvdr) Herman Van Rompuy, Commissievoorzitter José Barroso en ECB-topman Mario Draghi de opdracht een masterplan uit te werken. 'Een stappenplan om van Europa een echte politieke unie te maken', om het met de woorden van de Duitse kanselier Angela Merkel te zeggen. En met duidelijke deadlines voor wat op korte en lange termijn bereikt kan worden. Merkel pleit voor een politieke unie waarbij de lidstaten ook echte soevereiniteit overdragen aan Europa, aan een minister van Financiën bijvoorbeeld. Zodat lidstaten niet langer Europese beslissingen kunnen overrulen. Zo'n overdracht van soevereiniteit is een werk van lange adem. Een aantal aanpassingen kunnen er wel komen op korte termijn of zitten al in de pijplijn. Voor echt grote sprongen is een wijziging van de EU-verdragen nodig en dat verloopt moeizaam in Europa (ook de lidstaten zullen hun grondwet moeten aanpassen, nvdr). (De Tijd - KVH - 30/06/2012)

Hoe sterk is het masterplan?

'Naar een echte Europese economische en monetaire unie', zo heet de tekst die de vier Europese voorzitters op 26/06/2012 publiceerden. Het grote masterplan van Herman Van Rompuy heeft veel weg van de historische packagedeals, die de Europese integratie sprongen vooruit hebben doen maken. Er zit (in het voorafgaande document, de definitieve versie komt in oktober 2012 klaar, nvdr) voor elk wat wils in, de voorstellen zijn verregaand, maar vaag genoeg om geen onoverkomelijke weerstand op te roepen. De aanpak brengt één grote sterkte naar voren en één even grote zwakte. Dit voorstel vormt voor één keer eerder de grootste dan de kleinste gemene deler tussen Franse en Duitse standpunten. Tegelijkertijd is het een signaal naar Hollande, andere regeringsleiders én de markten dat als dit lange-termijnplan wordt aanvaard, de ECB zich bereid zal tonen om de

crisis op korte termijn te bezweren, om de politici de tijd te geven het eurohuis te herbouwen. Het echte zwakke punt van dit plan ligt bij de democratische legitimiteit. Het is haast onvoorstelbaar welke institutionele revolutie dit voorstel inhoudt. De gedachtewisseling met de publieke opinie was onbestaand of, erger, simplistisch en bedrieglijk. Hoe gaan de politici nu hun eigen vaak moraliserende en simplistische discours van de voorbije jaren tegenspreken en uitleggen? (De Standaard - Ferdi De Ville, onderzoeker PW UGent - 28/06/2012)

Voorzitter eurogroep

De vier auteurs van het rapport rekenen erop een nieuw mandaat te krijgen om dit werk tot een goed einde te brengen. Die werkwijze betekent dat Jean-Claude Juncker nog minstens tot eind dit jaar voorzitter blijft van de eurogroep, de vergadering van de zeventien ministers van Financiën van de eurozone. Wellicht zullen Wolfgang Schäuble en nadien Pierre Moscovici hem opvolgen, elk voor een halve mandaatperiode. (De Tijd - 27/06/2012)

Trage politici en te snelle markten

De vraag stelt zich steeds prangender: hoe kan de eurozone zich aan deze bijna permanente crisis onttrekken? Tot nu toe sleutelde de ECB soms in de marge. Ze kocht obligaties in om de spanningen op de markt te temperen en verstrekte nog eens 1000 miljard euro aan goedkope kredieten aan de financiële sector. Beide programma's liggen nu stil. De hoofdeconoom van de ECB, Peter Praet, benadrukte het nog eens. De politici moeten hun 'huiswerk' maken. Het is niet aan de ECB om als ultieme redder van de eurozone op te treden. Dat is juist, maar het huiswerk van de politici is lastig en op het terrein niet vanzelfsprekend. De politici moeten inderdaad hun huiswerk maken. Ze zullen ooit moeten kiezen voor méér samenwerking. En dat houdt een grotere solidariteit in tussen de eurolanden. Dat is niet

eenvoudig in een politieke omgeving waarin het wantrouwen tussen de landen toeneemt. (De Tijd - Jean Vanempten - 14/04/2012)

Méer gewicht voor lokale besturen?

Het Comité van de regio's heeft in haar plenaire zitting het advies 'Bouwen aan een Europese cultuur van multilevel governance unaniem goedgekeurd. Dit advies van Luc Van den Brande is een vervolg op het witboek van 2009. Het Comité pleit voor een vernieuwde communautaire methode, een nieuwe cultuur van interinstitutionele en politieke samenwerking waardoor verkozen vertegenwoordigers op alle bestuursniveaus - en in ieder geval verkozen vertegenwoordigers van regio's met wetgevende bevoegdheid - gemakkelijker kunnen deelnemen aan het Europese proces. (Vleva - 17/02/2012)

Budget voor 2013

Men verwacht dat het budgetvoorstel voor 2013 van de Europese Commissie minstens 5% boven dat voor 2012 zal liggen. Deze stijging zal ongetwijfeld veel weerstand ontmoeten. Dit budget is speciaal omdat (1) 2013 het laatste jaar is van het teneinde lopend meerjarig financieel kader, (2) een sterke bezuinigingsdruk aanwezig is, (3) de betalingen voor meerjarenverbintenissen van de EU in 2011 en 2012 te laag waren en moeten worden ingehaald. Op 24 april kwam de Commissie met een voorstel van 138 miljard euro voor 2013 aan betalingen of 6,8% meer dan in 2012. De EU mag geen budgetdeficit hebben. Het Europees Parlement roept op het niveau op te trekken tot het niveau van de werkelijke betalingsverplichtingen. (European Voice - 19 en 26/04/2012)

Grotere rol voor de EIB

De Duitse bondskanselier Angela Merkel liet weten dat ze voor een Europees groei-initiatief is. Merkel zet met haar uitspraken de deur open voor een ruimere rol van de Europese Investeringsbank (EIB) in het bevorderen van gerichte investeringen. Na een kapitaalverhoging met 10 miljard euro kan de EIB 60 miljard euro aan leningen verstrekken.

Maar voor zo'n kapitaalverhoging is de instemming van alle EU-lidstaten nodig. De nationale regeringen hebben nauwelijks budgettaire ruimte voor grote investeringen in transport, energie en glasvezel. Nochtans kunnen dat soort grote werken groei en jobs creëren. (De Tijd - KVH - 2/05/2012)

62ste verjaardag

'De Europese Unie is - zelfs in de huidige' omstandigheden - het meest succesvolle politieke en sociale experiment uit de geschiedenis, zegt Martin Schulz, voorzitter van het Europees Parlement, naar aanleiding van de 62ste verjaardag van Europa. Hij vervolgt: 'We hebben Europa meer dan ooit nodig, in deze tijden van globalisering, om ons democratisch en sociaal model te verdedigen.' Guy Verhofstadt, fractieleider van de liberalen in het Europees Parlement, stelt dat er nood is aan solidariteit en discipline, aan besparingen en groei. De fractieleider van de EVP, Joseph Daul, hield in bedekte termen een pleidooi om de concurrentiekracht te versterken. Wat het meest opviel tijdens alle 9 meivieringen, was een gebrek aan inspiratie om groeimaatregelen af te kondigen. Het bestaande lijstje van voorstellen werd herhaald. (De Tijd - DDW - 10 mei 2012)

Opiniepeiling door UEF.be

Tijdens het feest van Europa op 12/05/2012 in Brussel voerde UEF.be (Unie van Europese federalisten België) een opiniepeiling uit bij 100 Belgen. Op de vraag hoe een groeipact kan worden gefinancierd, antwoordden 64% van de ondervraagden: door een Europese lening. Op de vraag bent u voor een Europese federale regering, was het antwoord voor 76% positief. Wie zegt nog dat de verwachtingen in Europa niet hooggespannen blijven?

Schäuble pleit voor politieke unie

'De Europese leiders moeten dringend een 'politieke unie' creëren, de instellingen van de Europese Unie hervormen en stappen zetten in de richting van een hechtere economische en monetaire unie', zo zei Schäuble (Duits minister van Financiën) in Aken toen hij de Karel de Grote-prijs in ontvangst nam. Hij

pleit verder (1) voor de rechtstreekse verkiezing van de voorzitter van de Europese Commissie; (2) dat partijen bij de volgende Europese parlementsverkiezingen hun beste kandidaten naar voor schuiven; (3) voor minder commissarissen; (4) voor de beslissing, om bij de uitvoering van het begrotingsverdrag ook buiten het Europees Verdrag, bilaterale afspraken te maken. 'Je kan beter met kleine pragmatische stappen vooruitgaan, dan dat je stil blijft staan omdat je vasthoudt aan je principes', zo klonk het. (De Tijd - GM - 17/05/2012)

Geen 'snelle oplossing'

Er bestaat geen magische truc om de Europese economie ineens in een hoger toerental te krijgen, zo laat Herman Van Rompuy horen aan de vooravond van de Europese top van 25-26/5. Europa mikt op duurzame groei, een 'artificiële boost' zorgt niet voor duurzaamheid. De oplossing moet worden gezocht in een aantal structurele hervormingen.

Naast het nationale niveau kan ook heel wat worden gedaan op Europees niveau. Het gaat dan over de verdere uitbouw van de eenheidsmarkt en over het stimuleren van investeringen in infrastructuur via de Europese Investeringsbank. Van Rompuy hoopt dat het licht op groen komt voor de financiering van de zogenaamde projectobligaties. (De Tijd - DDW - 22/05/2012)

Welk antwoord op de crisis?

In het leven van de Europese Unie zijn er periodes waarin de hoofdfiguren blijken te werken op automatische piloot. Zij bewegen dan binnen goed ingestudeerde routines, en vervullen dan hun stereotype rol. Indien de lidstaten de kans gegeven wordt om creatief te antwoorden op deze crisis, dan moeten ze méér doen dan het minimum van het minimum. Het creatieve crisisdenken mag zich niet beperken tot geredetwist over een bankenunie, euro-obligaties en een super-toezichthouder. Herman Van Rompuy, als voorzitter van de Europese Raad, moet de

bluf van de nationale regeringen een halt toeroepen en de verschillende blokkeringen over wetgevende initiatieven doorbreken. (European Voice - hoofdartikel - 7/06/2012)

Drie snelheden?

Europa vordert met twee snelheden, bevestigde kanselier Angela Merkel. Voormalig Brits minister van Buitenlandse Zaken, Lord Owen, wees op de mogelijke gevolgen en de toekomst voor een dergelijk Europa. Deze uitlating ontlokte de vraag bij verschillende commentatoren of een driesnelheden benadering niet op zijn plaats zou zijn voor het zeer eurosceptische Verenigd Koninkrijk. Deze commentaren werden nog versterkt door een mogelijk referendum over de voortzetting van het lidmaatschap van het VK aan de EU. (New Europe - MM - 16/06/2012)

Verschrikt Europa

In Rome vergaderden Hollande, Merkel, Monti en Rajoy om de principes van het groeipact voor Europa af te spreken. Een lovenswaardig initiatief. Toch kan het resultaat bezwaarlijk een antwoord worden genoemd op de existentiële problemen waarmee de euro wordt geconfronteerd. Alle vier hebben ze in de gezamenlijke conclusies enkele woorden opgenomen over de noodzaak van 'een politieke doorbraak', zelfs van 'een federale sprong'. Geen enkele regeringsleider heeft het aangedurfd om die uitspraken te verduidelijken. Begrijpelijk want het concept van een federaal Europa bevat talloze taboes, misverstanden evenals culturele en politieke meningsverschillen. Duitsland is nog steeds getraumatiseerd door de hyperinflatie van de jaren 20, terwijl de Fransen moeilijk een soevereiniteitsdeling kunnen aanvaarden. Ze hebben steeds verkozen Europa te maken zonder het duidelijk te zeggen, zonder te aanvaarden wat dit inhoudt inzake gemeenschappelijke regels. (Libération - Vincent Giret - 22/06/2012)

Gedaan met oude argumenten

Jo Leinen, LEP en nieuwe voorzitter van de Europese Beweging Internationaal, vindt dat als de Europese Unie zich opnieuw wil profileren

met het oog op de Europese verkiezingen van 2014, de politieke leiders een nieuw soort debat met de burgers moeten aangaan, teneinde het Europese project met succes over te brengen bij de bevolking. De Europese politieke fracties moeten controversiële en tegenstrijdige debatten durven aan te gaan. Er is nood aan een open, niet een geheime agenda. Het antwoord is méér Europa, een concept dat steunt op een federale unie. Dat

gefederaliseerde Europa zal een beleid kunnen voeren dat de meerderheid van de bevolking aanbelangt. Bovendien moet er binnen de Unie sterkere Europese instellingen en een méér betrokken politieke klasse tot stand komen. Jo Leinen vreest dat bij de volgende Europese verkiezingen in 2014 een eventueel politiek vacuüm zal worden gevuld door nationalist en populist. (New Europe - 8/04/2012)

Extern beleid

Protectionisme in Argentinië

De Europese Unie dient een klacht in bij de Wereldhandelsorganisatie tegen drie beperkingen die Argentinië oplegt aan importeurs. Als Argentinië niet wijkt, volgen nog meer sancties. (De Tijd - DDW - 16/05/2012)

Geen crash voor China

Aurore Blair, beleggingsstrateeg bij Schroders, zegt dat de vrees voor een harde landing van de Chinese economie zwaar overtrokken is. Een harde landing voor China betekent een groeicijfer onder 5 procent. Het grootste gevaar ligt bij de banksector. China heeft per hoofd van de bevolking méér schulden dan gelijkaardige landen. Toch verwacht ze geen drama's. De schulden zijn vooral gefinancierd door binnenlandse spaartegoeden en niet door vluchtig buitenlands geld. (De Tijd - 22/06/2012)

Weer 'Made in Europe'?

Meer dan een derde van de Amerikaanse bedrijven overweegt zijn productie uit China terug te halen naar de VS. Dat blijkt uit een studie van Boston Consulting. Ook Belgische bedrijven overwegen de stap van een terugkeer, waarvan sommige naar België. 'Bij onze klanten zien we dat de geoptimaliseerde productie in Europa het inzake snelheid, kwaliteit en reactiviteit steeds vaker kan winnen van China', bevestigt Marc Herlant van BCG. Volgens Fa Quiz, de secretaris-generaal van de sectorfederatie voor textiel en hout, 'wordt time to market steeds

belangrijker. Vooral voor de modesector, waarin er al jaren niet alleen een winter- en zomercollectie is maar ook ettelijke tussencollecties, is het niet langer mogelijk om zo ver van de markt te produceren. Daarom kiezen ze ervoor in Noord-Afrika te produceren'. (De Tijd - TM - 2/05/2012)

China toch niet beloofde land

Ruim een op vijf Europese bedrijven die momenteel aanwezig zijn in China (enquête beantwoord door 557 bedrijven) overweegt zijn investeringen daar weg te halen en die elders in opkomende markten in te plannen. 'China wordt strategisch een almaar belangrijker markt voor Europese bedrijven (78% is optimistisch over groeikansen), slechts 36% denkt dat ze in China ook effectief meer winst zullen maken. De drie grootste bekommernissen van bedrijven in China zijn de economische vertraging, de stijgende loonkosten en de wereldwijde economische vertraging. Tot slot worden veel bedrijven benadeeld door regelgeving die Chinese bedrijven bevoordeelt. (De Standaard - wle - 29/05/2012) De topman van GE liet zich enkele jaren geleden ontvallen dat 'Peking eigenlijk niet wil dat buitenlandse bedrijven succesvol zijn in China'. (De Tijd - BVD - 30/05/2012) Uiteraard relateert de Chinese overheid deze analyse.

China na exit VS-troepen?

De Chinese president Hu Jintao heeft verklaard dat zijn land in Afghanistan een grotere rol zal spelen nadat het Amerikaanse

leger daar vertrokken is. China wil de communicatie en wederopbouw in het land ondersteunen. Hu Jintao zei dat na een ontmoeting met zijn Afghaanse ambtgenoot Hamid Karzai in de Shanghai Cooperation Organisation (SCO), een los samenwerkingsverband van Aziatische staten. India en Pakistan, buurlanden van Afghanistan maar geen lid van de SCO, hebben afkeurend gereageerd op het akkoord. (De Tijd - 7/06/2012)

Poetin overtuigt niet meer

De Russische president, Vladimir Poetin, slaagt er maar niet in de onvrede over zijn regime te sussen. Zijn ambitieuze economische plannen botsen op flink wat scepsis. Zijn tegenstanders kondigen steeds meer protestacties aan. De autoriteiten reageerden gepikeerd op de protestacties en benutten elke kans om in te grijpen. Nu hij opnieuw president is, hoopt Poetin de sociale en politieke onvrede te sussen door stevig in te zetten op de economische ontwikkeling van zijn land. Zo moeten er tegen 2020 liefst 25 miljoen hoogwaardige jobs bijkomen en moeten de investeringen en de arbeidsproductiviteit flink hoger. Maar experts reageren sceptisch en vergelijken Poetins plannen met de grote sprong voorwaarts die Mao Zedong in de jaren 50 lanceerde. (De Tijd - EZ - 19/05/2012)

NAVO raketschild

Het raketschild dat de NAVO wil uitbouwen tegen langeafstandsraketten is sinds kort deels operationeel. Dat heeft topman Anders Fogh Rasmussen in Chicago aangekondigd. De eerste 'interimcapaciteit' kan voorlopig bogen op een radarinstallatie in Turkije en VS-schepen met anti-raketgeschut op de Middellandse zee. De monitoring gebeurt van op de Duitse luchtmachtbasis Ramstein.

Rasmussen noemt het een schoolvoorbeeld van 'Smart Defence'. Want zeker met de crisis die weegt op de defensiebudgetten, is het belangrijk dat landen samen doen wat ze niet alleen kunnen'. (De Standaard - jta - 21/05/2012)

Syrische burgeroorlog

De Syrische president Bashar al-Assad moet ermee ophouden de burgerbevolking van zijn land aan te vallen. Zo niet dreigen er 'ernstige gevolgen'. Dat zei de Amerikaanse minister van Buitenlandse Zaken, Hillary Clinton, in een verklaring naar aanleiding van de conferentie van de 'Vrienden van het Syrische volk' in Istanboel. Ruim zeventig landen (waaronder de EU) proberen er de druk op het omstreden regime van Assad hoog te houden. 'Als actie via de VN-Veiligheidsraad blijft mislukken, zal de internationale gemeenschap 'geen andere keuze hebben dan de Syriërs te steunen in hun recht op wettige zelfverdediging. Het is absoluut noodzakelijk dat we actie ondernemen. Het is absoluut noodzakelijk dat we humanitaire hulp sturen. De VN-Veiligheidsraad - waar China en Rusland dwarsliggen - blijkt voor hem in elk geval niet in staat het internationaal recht en de democratie te redden'. Dat zei de Turkse premier Recep Erdogan bij de start van de conferentie. (De Tijd - 1/04/2012)

VS riskeren flinke begrotingscrisis

Als de VS hun uitgaven- en belastingpolitiek niet drastisch bijsturen, riskeren de Amerikanen op een flinke begrotingscrisis af te stevenen. Dat staat te lezen in een rapport van de begrotingswaakhond, het Congressional Budget office (CBO). (De Tijd - 6/06/2012)

Interne markt

Berekening van de belastbare basis

Het voorstel van de Europese Commissie om een gemeenschappelijke belastbare basis

voor de vennootschapsbelasting in te voeren wint snel aanhangers. Ook het Europees Parlement zal binnenkort het voorstel steunen. Dit voorstel is op het eerste gezicht een technische ingreep, maar is heel ingrijpend.

Bedrijven die in meerdere landen actief zijn, kunnen winsten en verliezen onderling compenseren. Negen nationale parlementen vinden het voorstel te verregaand. Het gaat om een radicale ingreep, maar via de vrijwilligheid en de beperking van de omvang van het voorstel moet het mogelijk zijn te starten. Het Europees Parlement heeft in deze materie geen medebeslissing. Het voorstel zou vooruitgang kunnen boeken onder het systeem van versterkte samenwerking. Het voorstel stelt de aanslagvoet niet vast. Dat is een nationale aangelegenheid. Wel wordt een harmonisering van de belastbare basis nagestreefd. (European Voice - IW - 12/04/2012)

Erasmus voor iedereen?

Vanaf 2014 zouden alle internationale programma's voor onderwijs, opleiding, jeugd en sport onder de Erasmusnoemer vallen. Bestaande programma's als Erasmus, Leonardo da Vinci, Comenius, Grundtvig of Youth in Action schuilen dan onder dezelfde paraplu. Doel is vijf miljoen mensen de kans te geven naar het buitenland te trekken, bijna een verdubbeling van het huidige aantal. Ook het budget gaat met 70% de hoogte in tot 19

miljard euro. De doelstellingen klinken goed, maar men vreest dat Erasmus voor iedereen vooral de mobiliteit in het hoger onderwijs zal stimuleren. (De Standaard - dgs - 9/05/2012)

Staatssteunbeleid gemoderniseerd

De Europese Commissie publiceerde op 8 mei een mededeling over de modernisering van het staatssteunbeleid. Het doel van staatssteunbeleid moet zijn om te focussen op goed uitgewerkte steunmaatregelen die een oplossing bieden voor marktfalen en bijdragen aan doelstellingen van algemeen Europees belang. (Vleva - 8/05/2012)

Prijsverlaging roaming

De kosten voor het gebruik van mobiele telefoons, smartphones en tablets tijdens reizen binnen de EU zullen sterk dalen per 1 juli 2012. Dat staat in de overeenkomst met de Raad die door het Europees Parlement werd bekrachtigd. Ook bieden de nieuwe regels klanten de mogelijkheid om roamingdiensten te kopen van andere aanbieders dan hun serviceverlener thuis. Het akkoord moet de markt openbreken, concurrentie stimuleren en prijzen verlagen. (Vleva - 11/05/2012)

Landbouwbeleid

De besprekingen van de ministers van Landbouw over de hervorming van het gemeenschappelijk landbouwbeleid gaan over directe betalingen aan de landbouwers die verbonden worden aan milieuverbeteringen samen met een plafonnering van de steun aan grote boerderijen (tot 300.000 euro) en de definitie van een 'actieve landbouwer'. Het Commissievoorstel om de betalingen voor een derde afhankelijk te maken van milieucriteria wordt zeer betwist. Boerderijen die hun grond niet verbouwen zouden ook geen steun meer ontvangen. De hervorming moet worden afgerond voor de ingang van het meerjarig financieel kader dan ingaat per 2014. (European Voice - DK - 19/04/2012)

Eindelijk Europees patent

In de marge van de Eurotop van 29/06 kwamen de regeringsleiders van de EU-lidstaten overeen één systeem van patenten te gebruiken. Naast dat eengemaakte Europese patentrecht wilden de lidstaten ook een rechtsorgaan dat kon oordelen over schendingen van dat recht. Ook de plaats waar het hof moest komen was onderwerp van discussie. Het komt uiteindelijk in Parijs, met externe afdelingen in München en Londen. (De Tijd - SV- 30/06/2012)

Milieu

Luchtvaart betaalt CO2 uitstoot

Een stevige ruzie broedt sedert de EU alle luchtvaartmaatschappijen, die Europese luchthavens aandoen, uitstootvergunningen zullen moeten aankopen voor hun CO2-uitstoot. China en de Vs zijn woedend. China heeft al de aankoop van Airbusen uitgesteld. Het is het eerste belangrijke conflict inzake handel en milieu. De niet-Europeaanen spreken van protectionisme. Niets is minder waar. Iedereen moet hetzelfde betalen. De luchtvaart samen met de maritieme sector zijn nog lang gespaard gebleven van CO2-heffingen via het emissiehandelsysteem. ((april 2012)

Vlaamse vergistingstechnologie

Vlaamse vergisters zijn het pioniersstadium voorbij en gaan de wereldmarkt op met droge korrelmest, het restant van een vergistingsproces en een volwaardig alternatief voor kunstmeststof. Deze sector is ontstaan door de verplichte mestverwerking in Vlaanderen ruim tien jaar geleden. Omdat de verwerking van louter landbouwmest onrendabel bleek, ging de sector over tot een gemengd model. Dat bevat grosso modo zo'n 40% afval uit de voedingsindustrie en de onverkochte volumes van supermarkten. Landbouwmest maakt nog zo'n 30% uit van de vergiste biomassa. De rest zijn landbouwgewassen als maïs. In totaal gaat het om 1,2 tot 1,3 miljoen ton per jaar. Die mix blijkt ideaal om de biogasproductie (methaan) te optimaliseren. Dat biogas wordt via gasmotoren omgezet in groene stroom. (De Tijd - GVDB - 23/05/2012)

Europese steden en klimaatverandering

In het pas verschenen rapport 'Urban adaptation to climate change in Europe' vestigt het Europees Milieu Agentschap de aandacht op het belang tijdig in onze steden te starten met de nodige aanpassingswerken, teneinde voorbereid te zijn op een aantal mogelijke gevolgen van de klimaatverandering. (Vleva - 15/05/2012)

Rio+20

De VN-top voor Duurzame Ontwikkeling Rio +20 heeft de slotverklaring 'De toekomst die we willen' aangenomen (53 bladzijden). Hierin scharen de deelnemende landen zich principieel achter het concept van een groene economie, met als doel een duurzamer economisch model. Duidelijke en concrete doelstellingen zullen echter pas tegen 2015 worden uitgewerkt. Het aantal teleurgestelde stemmen lag veel hoger dan het aantal tevreden mensen. Aan de conferentie namen meer dan honderd staats- en regeringsleiders deel. (De Standaard - kld - 23/06/2012)

Is de groene economie er al?

Het Europees Milieuagentschap heeft zijn 'Environmental indicator report 2012' gepubliceerd en stelt terecht de vraag in hoever we vandaag in een (gedeeltelijk) groene economie leven. Verschillende van deze indicatoren vertonen in het 2012 rapport een bemoedigende evolutie, maar sommige indicatoren vragen dringend om meer aandacht en vooral actie. Verder blijkt dat de Europese milieuwetgeving een positieve impact heeft gehad op het grondstoffen- en energieverbruik in de EU, maar dat het de bescherming en veerkracht van de ecosystemen onvoldoende heeft ondersteund. (Vleva - 21/05/2012)

Energiebeleid

Fiscale jungle hernieuwbare energie

Europa heeft zich er jaren geleden al toe geëngageerd tegen 2020 20% van het totale energieverbruik uit hernieuwbare bronnen te halen. En de strategie werkt. Toch zou, volgens de voorspellingen van de Europese Commissie, de groei van hernieuwbare energie na 2020 stilvallen en blijven steken op een toename met 1% per jaar. Zo slagen we er nooit in de uitstoot van CO2 in 2050 met 85% terug te dringen, zei Europees commissie lid voor Energie Günther Oettinger. Hij wil daarom meer transparantie in de huidige jungle van steunmaatregelen, die bovendien in hoog tempo worden afgeschaft. (De Tijd - KVH - 7/06/2012)

Noorse waterkrachtstroom beschikbaar

De Duitse bondsregering wil zo snel mogelijk onderzeese stroomverbindingen met Noorwegen aanleggen. Noorwegen beschikt onder aanzienlijke nog niet gevaloriseerde waterkrachtcapaciteit. Zodoende wil Duitsland zijn energiebehoeften blijven indekken. De onderhandelingen met Noorwegen werden ingezet. Tegen 2018 wil men deze miljarden investering in werking zien treden. (15/06/2012)

Green skills en de modernisering van onze economie

Volgens commissaris voor Milieu, Connie Hedegaard, biedt de overstap naar een koolstofarme economie een opportuniteit om onze economie te moderniseren. Het is een kans om de wereldmarkt van koolstofarme energie en energie-efficiënte technologieën te betreden. De volgende 40 jaar zal deze overstap een extra 1,5% van het EU bbp per jaar vergen, bovenop de 19% bbp die reeds door EU worden besteed. Hiermee wordt bedoeld de modernisering van de elektriciteitsproductie, het bouwen van 'smart grids', betere transportuitrusting, en het verbeteren van de energieprestatie van

gebouwen. Dit mag niet als een kost worden beschouwd of een vermindering van het bbp, maar een bijkomende investering in de Europese economie die veelvuldige voordelen zal genereren. (New Europe - april 2012)

Elektrische auto

De Europese Commissie legt de lidstaten op dat elektrische en hybride auto's 30 % marktaandeel moeten veroveren tegen 2030. Maar dat doel lijkt amper realistisch. Producenten van elektrische wagens trekken aan de alarmbel: de kosten zijn te hoog en de vraag is ontoereikend. Het marktaandeel van de elektrische auto zal tegen 2020 met moeite 1% halen. Er is ook geen gecoördineerd programma van steunmaatregelen van de overheid. In juli 2011 startte Vlaanderen wel een proeftuin Elektrische Voertuigen op. De proeftuin loopt tot 2014. Daarna zullen de resultaten worden gebruikt om het verdere beleid uit te stippelen. Een aantal Vlaamse parlementsleden vindt dat het sneller moet. Vlaanderen heeft een achterstand in te lopen op het vlak van de elektrische auto's. (De Tijd - BM - 27/04/2012)

CO2-neutraal aardgas?

De gasnetbeheerder Fluxys en twee sectorgenoten engageren zich om tegen 2050 enkel CO2-neutraal aardgas in hun leidingen te vervoeren en vragen sectorgenoten zich bij dit initiatief aan te sluiten. Het fossiele aardgas in amper 40 jaar tijd vervangen door zogenaamd groen gas lijkt een utopie. Stapsgewijs zal milieuvriendelijker gas worden gemengd met het klassieke aardgas dat uit de bodem wordt gehaald. Daarnaast mikken de bedrijven ook op het omzetten van elektriciteit in aardgas, omdat gas makkelijker op te slaan is. Elektriciteit opslaan is niet mogelijk, wat problematisch is wanneer te veel hernieuwbare energie wordt geproduceerd. De hoofdreden om elektriciteit om te zetten in aardgas zijn de transportkosten. Gas vervoeren is ontzettend veel goedkoper (hoogspanningslijnen) en flexibeler dan elektriciteit transporteren. (De Tijd - DA - 16/06/2012)

Tijdperk goedkope aardolie is voorbij

De prijs voor een vat ruwe olie is onder 98 dollar gezakt, het laagste peil in 16 maanden. Drie maand geleden stond de olieprijs nog op 126 dollar het hoogste peil van 2012 en na het Lehman-debacle (okt 2008) viel de prijs terug tot 36 dollar per vat. Het tijdperk van de

goedkope olie ligt echt achter de rug, zegt Johan Braem van Econopolis. De olievelden lopen stilaan leg. En de nieuwe oliebronnen bevinden zich op steeds moeilijkere vindplaatsen. Tegelijk stijgt de vraag naar olie. Door die combinatie van die twee elementen zal de olieprijs op lange termijn vrij hoog blijven. (De Tijd - PS - 5/06/2012)

Kredietcrisis

Schaduwbankieren

Schaduwbanken zijn actief in het uitlenen van effecten en de repomarkt waar effecten worden verkocht om die later terug te kopen. De markt stelt tussen 25 en 30% van het volledige financiële systeem voor. Commissaris Michel Barnier wil voorzichtig te werk gaan. Hij wil eerst een overzicht krijgen van de financiële hefboom die in het systeem zit. Paul Tucker, van de Bank of England, pleit voor een nieuw regelgevend kader dat adaptief is. En het moet zeker niet alles op slot zetten. Hij wil wel de macht om de markt af te koelen door extra onderpand te eisen. Hij pleit ook voor kapitaalbuffers voor schaduwbanken. Nederland ijvert er openlijk voor de verkoop van al te complexe 'trackers' aan banden te leggen. De Belgische toezichthouder laat die markt voorlopig ongemoeid. Ons land wacht de resultaten van een Europees onderzoek af voor het optreedt. (De Tijd - 28/4 en 8/06/2012)

Regels voor rating staatsschulden

Het Europees Parlement eist striktere regels voor het beoordelen van overheidsschulden door ratingbureaus. De afhankelijkheid van externe ratings moet dalen en de transparantie toenemen. De bevoegde commissie in het EP heeft gestemd over een derde batterij regels voor ratingbureaus. Vanaf juli wordt daarover onderhandeld met de lidstaten. Op die manier wordt een lange en slopende procedureslag vermeden. Ratingbureaus moeten nu al een Europese goedkeuring hebben om belangenvermenging te vermijden en ze staan onder het toezicht van de marktregulator ESMA. Het EP stelt strikte verplichtingen voor inzake timing, frequentie en kwaliteit van ratings voor overheidsschulden. De ratingbureaus moeten duidelijkheid verschaffen

over de periode waarbinnen een verandering van rating verwacht wordt. Zo wordt vermeden dat ratings te veel de politieke agenda's bepalen of doorkruisen. Het EP laat wel de eis vallen om elke drie jaar van kredietbeoordelaar te wisselen. (De Tijd - KVH - 20/06/2012)

Toch een taks op financiële transacties (FTT)

Negen Europese lidstaten zijn van plan onderling een taks op financiële transacties in te voeren. Een tobintaks voor heel de EU wordt definitief afgevoerd. Ook een taks voor de eurozone allen, is voorlopig niet denkbaar. Wel overweegt een betekenisvol aantal (negen) lidstaten een versterkte samenwerking op te zetten. De Britten willen niet weten van een Europese taks, zelfs indien die een perfecte replica wordt van de Brits 'stamp levy' of taks op aandelentransacties. Vooral Duitsland en Frankrijk willen de 'tobintaks' snel invoeren. Toch is die tobintaks voor beperkte kring 'nog niet voor morgen'. Het vergt nog juridisch onderzoek, een vraag van de groep landen en een voorstel van de Europese Commissie. (De Tijd - KVH - 22/06/2012)

Bescherming belastingbetalers

Op 6 juni keurde de Europese Commissie een voorstel goed (dat is de eerste stap in een lang wetgevend proces) om instrumenten in te voeren die zowel bankfalangen voorkomen of vereffeningen regelen. Deze EU-regels voor de consolidering en de vereffening van banken moeten garanderen dat de aandeelhouders en de crediteuren van die banken de kosten dragen van de herstructurering of van de vereffening van falende banken, en niet de belastingbetaler. De maatregelen

vervolledigen het globale plan voor de hervormingen van de financiële sector dat in 2009 van start ging. Een bankenunie is nu de volgende stap die moet worden aangepakt. (CeD - 8/06/2012)

Idee van bankenunie aanvaard?

Al vier jaar zijn we aan het sukkelen, zegt prof. Koen Schoors, prof. UGent. Eindelijk heeft de Europese Unie door wat al vanaf het eerste moment duidelijk was en wat door talloze experts al herhaaldelijk werd benadrukt: Europa heeft dringend nood aan een bankenunie. Intussen zijn de Europese banken erin geslaagd hun eigen vermogen te laten dalen tot een schrikbarend laag niveau in de aanloop naar de crisis, daarom zijn wij met volle snelheid in de afgrond van de bankencrisis getuimeld. Het volstaat niet om een college van nationale toezichters samen te stellen onder leiding van een Europese Bank Autoriteit. Dat is niet meer dan een doekje voor het bloeden. We hebben nood aan uniforme regels die afgedwongen worden door één enkele toezichthouder, aan één depositogarantiesysteem, en aan één uniforme manier om banken in problemen gecoördineerd aan te pakken. (De Tijd - 2/06/2012)

Eerste stapje naar bankenunie

Een bankenunie vergt niet alleen politieke wil, maar ook heel wat institutionele aanpassingen. Barnier's plan is veel minder ingrijpend, maar zal al veel stof doen opwaaien. Al was het maar omdat Duitse bankfondsen geld zouden moeten lenen om het spaargeld van Spaanse spaarders te garanderen. Of omdat toezichthouders de macht krijgen om het management van een bank in problemen te vervangen. Centraal in het plan-Barnier is het opzetten van 'resolutiefondsen': nationale fondsen die kunnen worden ingezet voor het consolideren of zelfs voor het vereffenen van probleembanken. De financiële instellingen zelf moeten, vanaf 2018, tien jaar lang 1% van hun kapitaal opzijzen voor dat bankfonds. Bovendien zijn de bankfondsen verbonden in een soort netwerk. Als een land onvoldoende geld in zijn fonds heeft om een bank te consolideren of spaarders te vergoeden, dan kan het een beroep doen op een lening uit een ander fonds. (De Tijd - KVH - 6/06/2012)

Spanje krijgt extra jaar

De 27 Europese lidstaten kregen op 30/05 hun economisch rapport: een evaluatie van de begrotingsinspanningen en van de economische hervormingen. Ze kregen te horen welke pijnpunten aangepakt moeten worden. Er is een rode draad: de door Europa gevraagde hervormingen komen te traag. Alle Europese landen krijgen een massa huiswerk van de Europese Commissie. Maar Spanje kan, onder strikte voorwaarden, een jaar langer doen over het saneren van het buitensporig tekort (2014 om het tekort onder de 3% van het bbp te krijgen). Spanje moet een meerjarenbegroting indienen die betrouwbaar is voor de periode 2013-2015. Bovendien moet Madrid een sluitend plan op tafel leggen om de buitensporige uitgaven van de regio's aan banden te leggen en moet er duidelijkheid komen over het kostenplaatje van de herkapitalisering van de banken. (De Tijd - DDW/KVH - 31/05/2012)

Vangnet onder Spaanse banken

Het bankenplan dat Europa op tafel legt is op maat van Spanje gesneden, is te horen in Europese kringen. Het Europese noodfonds zou via Madrid het Spaanse bankfonds FROB spijzen. Zo kan relatief snel geld vloeien naar de banken in problemen. Madrid ontsnapt wel aan een strikt en breed programma dat als dwangbuis het begrotings- en economisch beleid bepaalt. De voorwaarden die Madrid moet onderschrijven, hebben enkel te maken met het doorlichten en het corrigeren van de bankproblemen. (De Tijd - KVH/DB - 7/06/2012)

Reddingsboei voor Spanje

Madrid wil pas aankloppen bij het Europees noodfonds als duidelijk is dat de operatie een succes wordt. Spanje heeft (voorlopig, nvdr) voor de redding van zijn banken 62 miljard euro nodig (resultaat van voorlopige auditrapporten na stresstesten). De markten reageerden negatief nadat de eurogroep twee weken geleden tot 100 miljard euro vrijgemaakt had (althans beloofd had) voor het redden van de Spaanse banken. Madrid wil tot elke prijs vermijden dat het volledig aan het Europees noodinfuus moet en niet alleen voor de banken. De Spaanse regering zou de

financiële steun het liefst rechtstreeks in de banken pompen om zo de staatsschuld en het begrotingstekort niet te bezwaren. Dat is vandaag niet mogelijk. Vandaar dat Madrid de druk hoog houdt en duidelijkheid wenst over alle details. (De Tijd - LD/KVH - 22/06/2012)

Twee patiënten méér

De Spanjaarden kloppen op 25/06 na weken twijfelen aan bij Europa. Ze vroegen formeel steun voor de sanering van de bankensector. Enkele uren na de Spanjaarden meldde de volgende patiënt zich al. De Cypriotische regering solliciteerde naar noodhulp om haar financiële sector te beschermen tegen de blootstelling aan de Griekse crisis. Nicosia is er als de dood voor dat de problemen bij de banken weldra ook de reële economie besmetten. Over de omvang van het noodinfuus zegt Cyprus niets. (De Tijd - LD - 26/06/2012)

Griekse verkiezingen

Het resultaat van de Griekse verkiezingen toonde zoals verwacht radicalisering. De twee regeringspartijen werden afgestraft en behouden net de helft van de stemmen in het parlement. Na de economische bevoogding door de trojka volgt nu misschien nog een politieke, als het erop aankomt Griekenland in de eurozone te houden. Meer dan twee jaar na het eerste Europese reddingsplan voor Griekenland blijft de situatie er zeer moeilijk. (De Standaard - Karel Lannoo - 8/05/2012)

Griekse economische terugval

Hoewel er tekenen zijn dat de economische terugval de bodem bereikt heeft, blijft er een enorm probleem van de banksector, omdat er nog steeds kapitaal wegvlucht. Een dringend optreden is nodig, wat gezien de politieke situatie niet zal gebeuren. Dan de optie van een traag leegbloeden, tot de ECB de kraan dichtdraait, stelt Karel Lannoo. Politieke passiviteit, met een 'hung parliament', zal langzaam tot een volledige drooglegging van Griekenland leiden en overslaan naar andere zuidoost-eurozonelanden, die ook al in zekere mate met kapitaalvlucht te maken hebben. (De Standaard - 8/05/2012)

Griekse groei-agenda

Een groei-agenda realiseren in Griekenland (en consorten) zal er in de eerste plaats op aankomen het vertrouwen in de banksector te herstellen. Een stop aan de kapitaalvlucht is een noodzakelijke voorwaarde voor banken om kredieten te kunnen verschaffen aan bedrijven en consumenten, en meer middelen te kunnen krijgen van de ECB. Maar om dat te bereiken zal het nodig zijn de Europese banksector te federaliseren en onder verregaand Europees toezicht te plaatsen, bij voorbeeld de ECB in Frankfurt. (De Standaard - Karel Lannoo - 8/05/0/2012)

Lagrange pleit voor Grexit

Griekenland nog langer in de eurozone houden heeft geen zin en kost alleen maar handenvol geld, dat zegt Pierre Lagrange, de bekendste Belgische hefboomfondsbeheerder in de Londense City. Hij stelt zich twee vragen: (1) waarom zou de ECB in ruil voor een bepaalde vergoeding niet onmiddellijk garanties bieden voor nieuwe kortetermijnobligaties van de eurostaten? De ECB zou die staten vijf jaar lang moeten ondersteunen, op voorwaarde dat die landen bepaalde begrotingsdoelstellingen halen; (2) voor Griekenland komt die oplossing te laat, meent Lagrange. Het lijkt meer opportuun om voor dat land een soort Merkelplan uit te werken. Dat zou Griekenland in staat moeten stellen om binnen een vijftal jaren opnieuw toe te treden tot de eurozone. (De Tijd - 22/06/2012)

Heronderhandelen?

Antonis Samaras, de leider van de conservatieve Nieuwe Democratie, is erin geslaagd om in minder dan een week na de verkiezingen een Griekse coalitieregering op de been te brengen. Ook de marsrichting van de nieuwe ploeg is duidelijk. Griekenland moet in de euro blijven, maar het strenge besparingsplan moet bijgespijkerd worden, zodat het enigszins verteerbaar wordt voor het gewone volk. De ministers van Financiën van de eurozone willen enkel morrelen in de marge. (De Tijd - KVH - 22/06/2012)

Europees akkoord

Het Europese akkoord van 29/06 zet ongetwijfeld stappen in de goede richting, stelt Peter De Keyser, hoofdeconoom BNPPF. Het akkoord is een combinatie van twee heel sterke punten: (1) de onderhandelaars hebben begrepen dat het stabiliseren van de banken een grote prioriteit is; hiermee wordt de vicieuze cirkel tussen zwakke overheden en zwakke banken doorbroken; (2) er komen op korte termijn maatregelen om de exploderende Spaanse en Italiaanse rentes in te dijken; er wordt gekeken naar het EFSF, het ESM of de ECB om rechtstreeks perifeer schuld papier te kopen, wel zullen de vragende landen officieel moeten vragen om steunaankopen; de landen die erom vragen zullen van heel nabij worden gevolgd in de naleving van hun hervormings- en saneringsplannen. Een embryonale bankenunie? Het belangrijkste punt van kritiek op het hele akkoord luidt: zal dit volstaan? (De Tijd - 30/06/2012)

IMF leest Europa de les

Het IMF maakte een doorlichting van de eurozone. In haar toelichting heeft de IMF topvrouw Christine Lagarde Europa flink de les gelezen. De geformuleerde aanbevelingen zijn bijzonder dwingend: (1) de eurozone kan enkel vertrouwen herwinnen door een stap te doen naar een meer complete economische en monetaire unie; (2) er moet snel werk worden gemaakt van een bankenunie voor de eurozone en indien mogelijk voor de EU als geheel (doorbreken van de vicieuze cirkel tussen overheidsschulden en bankschulden); (3) een begrotingsunie, in combinatie met meer solidariteit, in de vorm van gezamenlijk schuld papier; (4) de verbetering van de concurrentiekracht; (5) een creatief en innovatief monetair beleid waarin groeit gedijt, dus het voortzetten van goedkope financiering voor de banken en het opkopen van schuld papier van eurolanden in problemen; (6) een snelle herkapitalisatie van zwakke banken. (De Tijd - KVH - 21/06/2012)

Oorlogskas IMF omhoog

De groei- en de industrielanden van de G-20 trekken het kapitaal van het Internationaal Monetair Fonds (IMF) op met 430 miljard

dollar. Een verdubbeling van de oorlogskas van het IMF. Die kas moet ervoor zorgen dat ook het IMF de uitbreiding van de eurocrisis kan helpen bestrijden. De Europese landen zelf leggen meer dan de helft bij. De eurozone besliste al in Kopenhagen 150 miljard euro (200 miljard dollar) bij te dragen. Dat globale bedrag van de eurozone wordt door de lidstaten op bilaterale basis aangedragen. De eurozone bracht zelf al een grotere verdedigingswal van 800 miljard euro in stelling. (De Tijd - KVH - 21/04/2012)

Nieuwe Griekse regering

De nieuwe Griekse premier Antonius Samaras heeft met de vorming van zijn coalitieregering afgelopen week een prestatie geleverd. Dat is een prestatie omdat Griekenland geen traditie van coalitievorming heeft. Samaras heeft de kiezers beloofd dat hij bij de Europese Unie en het internationaal Monetair Fonds zal afdingen op de bezuinigingen en de liberalisering die Griekenland moet doorvoeren. En Samaras en zijn coalitiepartners willen meer. Ze willen twee jaar langer de tijd, tot 2016, om het begrotingstekort omlaag te brengen naar 2,1% van het bbp. De regering wil daarnaast dat werklozen twee jaar recht hebben op een uitkering, in plaats van slechts een jaar. En de regering wil af van de verplichting om 150.000 ambtenaren te ontslaan. In hoeverre de EU en het IMF Samaras tegemoet zullen komen, is onzeker. (De Tijd - AVDZ - 23/06/2012)

Schuldencyclus doorbreken

Ook Jaime Caruana, topman van de Bank voor Internationale Betalingen (BIB) mengt zich in het debat. Het is niet het gebrek aan stimuli dat voor een zwakke economie zorgt. Het is de vicieuze cirkel tussen drie fundamentele zwaktes: (1) In de bankensector verhindert de kwaliteit van hun activa een goede werking van de interbankenmarkt; (2) in veel landen hebben gezinnen en bedrijven nog altijd te veel schulden; (3) de overheidsschulden zijn in veel landen onhoudbaar hoog. Op vijf jaar tijd is het balanstotaal van de grootste vijf centrale banken ter wereld meer dan verdubbeld. De verwachtingen ten aanzien van centrale bankiers onrealistisch hoog, stelt de BIB-topman. Ze kopen met hun maatregelen enkel tijd. Ze kunnen het opruimen van de

schuldenlast of structurele hervormingen niet vervangen. Centrale bankiers kunnen de problemen niet oplossen die de andere beleidsmakers negeren. De politici doen te weinig om de structurele problemen aan te pakken. Al dat getreuzel creëert op zijn beurt nieuwe gevaren. Dat goedkoop geldbeleid verlaagt de hoogdringendheid van besparingen. De eurozone staat niet alleen met haar problemen.' (De Tijd - DB - 26/06/2012)

Renteknip

De Europese Centrale Bank verlaagt de rente volgende week zo goed als zeker naar 0,75%, een diepterecord. Dat valt af te leiden uit ongewoon heldere taal van de ECB-hoofdeconoom, Peter Praet. De Europese centrale bankiers zijn al een tijdje bezig om de markten te signaleren dat ze bereid zijn de rente te verlagen, als respons op de snel verslechterende economie en de even snel afnemende inflatie. (De Tijd - KVS - 28/06/2012)

Enkele besluiten van de top van 29/06/2012

Op diverse manieren wordt het aanwenden van noodhulp uit het huidige noodfonds EFSF en het toekomstige reddingsfonds ESM vergemakkelijkt: (1) het noodfonds kan flexibeler schuld papier opkopen; (2) de ESM is geen bevoorrecht schuldeiser meer; (3) directe toegang van banken tot het noodfonds; (4) ECB wordt Europees toezichthouder voor alle banken; (5) ook Ierland krijgt schuldverlichting;

(6) noodfonds mogelijk ook voor Dexia. (De Tijd - KVH - 30/06/2012)

Toekomstplan voor de euro

De Europese regeringsleiders gaven Europees Raadsvoorzitter Herman Van Rompuy op 29/06/2012 de opdracht om in oktober 2012 een eerste ontwerp van masterplan voor te leggen. Hij moet een eerste masterplan voorleggen om de toekomst van de euro te verzekeren. Dat plan houdt een verdere overdracht van macht naar Europa in. Op de Europese top van december moet een akkoord gevonden worden over het volledig uitgetekende toekomstplan. (De Tijd - KVH - 30/06/2012)

Bouwstenen voor dat toekomstrapport

Van Rompuy werkte de voorbije weken met de voorzitter van de ECB, de Commissievoorzitter en de voorzitter van de eurogroep samen een eerste schets van de bouwstenen uit voor dat toekomstrapport. Die aanpak kreeg al bijval van alle 27 centrale banken. De eerste drie bouwstenen van Van Rompuy zijn een bankenunie, een begrotingsunie en een hechtere economische unie. Daarnaast wil Van Rompuy ook aandacht voor het probleem van democratische legitimiteit. Daarom zal nauw samengewerkt worden met Europese en nationale parlementen. Naast die bankenunie wil Europa stappen doen voor eind 2012, met name door de Europese Centrale Bank een centrale rol te geven in het banktoezicht. (De Tijd - KVH - 30/06/2012)

Groei en werk

Recepten sprokkelen voor groei

Hollande heeft tijdens de verkiezingscampagne zijn ongenoegen laten blijken over het Europese 'begrotingspact'. Dat verdrag verplicht tot een begroting in evenwicht. Hollande wil het evenwel aanvullen met maatregelen voor groei. Iedereen springt op de kar van Hollandes pleidooi voor groei. Maar niemand heeft overtuigende recepten. Het is echter de vraag of de Europese recepten in de

smaak zullen vallen. De Commissie en het Duitsland van bondskanselier Angela Merkel mikt in de eerste plaats op structurele hervormingen, obstakels opruimen op de arbeidsmarkt of de toegang tot bepaalde beroepen vergemakkelijken. Dat soort voorstellen ligt moeilijk aan de linkerkant. Andere voorstellen liggen moeilijk aan de rechterkant. Een voorstel dat wel kans maakt is dat van de projectobligaties. De Duitsers vrezen dat projectobligaties de voorbode zijn

van euro-obligaties, de gezamenlijke financiering van overheidsschulden. Een ander scenario is landen als Duitsland, met enige marge voor loonsverhogingen en hogere overheidsuitgaven, die ruimte te laten gebruiken. Zo kan er zuurstof gepompt worden in de interne markt (De Tijd - DDW/ KVVH - 8/059/2012)

Projectbonds als test

Over gezamenlijke Europese investeringen in grote infrastructuurwerken of projectobligaties is er ruime Europese consensus. De EU en het Europees Parlement raakten het op 22 mei eens over een proefproject waarvoor 230 miljoen euro uit het EU-budget wordt vrijgemaakt het komende anderhalf jaar. Met dat geld kan de Europese Investeringsbank EIB via een publiek-private samenwerking voor maximaal 4,6 miljard euro financieren. Die projectobligaties moeten na de proefperiode echt van de grond komen. De EU-leiders bespreken ook het voorstel om het kapitaal van de EIB op te trekken met 10 miljard euro. En ze moeten ook ruimte maken in de Europese meerjarenbegroting 2014-2020. Dat ligt politiek al iets moeilijker. (De Tijd KVVH - 23/05/2012)

130 miljard voor meer groei

De regeringsleiders van Italië, Frankrijk, Duitsland en Spanje, die op 14/06 in Rome een minitop hielden, roepen op om 120 tot 130 miljard euro vrij te maken voor meer groei in het door besparingen geteisterde Europa. Ze zullen dit op 28/06 voorstellen op de EU-top in Brussel. De vier politici benadrukken wel dat de groei niet ten koste van begrotingsdiscipline mag gaan, omdat ze anders 'geen solide basis' zou hebben, verklaarde Monti tijdens een persconferentie. Angela Merkel hamerde erop

dat de oplossing om de crisis te boven te komen, bestaat uit 'méér Europa en niet minder'. Wij moeten een signaal geven en toenadering zoeken in een politieke unie'. (De Tijd - 22/06/2012)

Geen echt verdrag

Anders dan het begrotingsverdrag is het groeipact geen echt verdrag. Hollandse pogde de tekst op te krikken tot een echt verdrag, maar dat lukte niet. De 27 EU-landen zullen in eigen land groeivriendelijke maatregelen nemen om de begroting op orde te brengen, de werkloosheid en de sociale gevolgen van de crisis aan te pakken en de overheidsadministraties te moderniseren. Op Europees niveau wordt heil gezocht in de voltooiing van de interne markt, in een effectiever fiscaal beleid en in meer arbeidsmobiliteit. De enige opsteker is een akkoord over het Europese octrooihof. Europa maakt ook extra geld vrij voor groei, samen zowat 1% van het bbp of circa 130 miljard euro. Ook de Europese structuurfondsen zullen beter worden aangewend voor innovatie en efficiënt energiegebruik. 20 miljard euro van die bestaande steunfondsen worden daarom geherprogrammeerd. (De Tijd - KVVH - 29/06/2012)

Vereenvoudiging cohesiebeleid

Sinds de lancering van de voorstellen van het Meerjarig Financieel Kader 2014-2020 in juni heeft de Europese Commissie meer dan 120 wijzigingen voorgesteld om de regels te vereenvoudigen voor Europese subsidies. Alle voorstellen werden gebundeld, en ter goedkeuring voorgelegd aan het Europees Parlement en de lidstaten. (VLEVA - 06/2012)

Justitie en Binnenlandse Zaken

Migratie is geen misdaad

Frontex, het EU grensagentschap, heeft medegedeeld binnenkort een functionaris voor de fundamentele rechten aan te werven. Weinig instellingen hebben meer nood aan raad over hoe mensen in nood moeten kunnen worden geholpen. (New Europe - DC - 6/05/2012)

Selectieve migratie

Tot 2017 komen er in België 200.000 banen bij. Maar doordat de beroepsbevolking vooral door migratie sneller stijgt dan het aantal jobs, groeit het leger werklozen aan. Integratie op de werkvloer is al jaren het credo. En toch is er nog altijd geen sprake van volwaardige integratie. Wie hier leeft, moet hier ook

werken en daartoe alle kansen krijgen. En ze vervolgens ook grijpen. Een ander deel van het antwoord is selectieve economische migratie. Met migranten die het juiste profiel hebben voor jobs die niet ingevuld geraken. Zo kan migratie ook een motor van economische ontwikkeling worden. Zonder die selectie stevent onze samenleving af op een ontwrichting. (De Tijd - IB - 15/05/2012)

Voorzitster Eurojust een Belgische

De Europese ministers van Justitie benoemden magistrate Michèle Coninx tot voorzitter van Eurojust. Eurojust is al meer dan tien jaar de schakel tussen de Europese justitiediensten en de stille kracht achter honderden onderzoeken. Het is sinds 2003 in Den Haag gevestigd en telt meer dan 300 medewerkers. Eén van de problemen is dat Europese landen geen nationale

aanspreekpunten hebben om efficiënt te werken in Europese gerechtelijke onderzoeken. Ook de procedures in de verschillende EU-lidstaten belemmeren een efficiënte aanpak. Coninx doet het voorstel om Eurojust de bevoegdheid te geven in uitzonderlijke gevallen landen te dwingen om onderzoeken te voeren. Eurojust hangt nog te veel af van de goodwill van landen om samen te werken. We staan nog mijlenver van een Europees parket, met Europese aanklagers. Voorlopig zijn er alleen plannen om zo'n Europees parket op te richten voor onderzoeken naar fraudes met Europese gelden. Zodra negen lidstaten daarmee instemmen, kunnen ze zo'n eengemaakt parket oprichten. Nu wordt een land, zodra drie landen betrokken zijn bij een crimineel netwerk, verplicht Eurojust te informeren. (De Tijd - LB - 28/04/2012)

BEGELEIDING, ONDERSTEUNING EN ADVIES

Als een gratis dienst biedt ESIC aan belangstellenden - studenten of volwassenen - de mogelijkheid om ESIC te raadplegen voor begeleiding, ondersteuning of advies over een thema/activiteit dat binnen de sfeer van de bevoegdheden van de EU ligt.

Contact met Robert Verschooten

Tel: 03/238.97.74

e-mail esic@telenet.be